

Stortingets familie- og kulturkomité

Endringer i lov om eierskap i media – Prp 142 L (2012-2013)

Vi viser til ovennevnte proposisjon, hvor komiteen har frist for avgivelse av innstilling 11. juni. Slik vi har oppfattet det, vil det ikke bli avholdt muntlig høring i saken. Vi tillater oss derfor å komme med et skriftlig innspill til regjeringens forslag.

I vår høringsuttalelse til Kulturdepartementets utkast uttrykte Norsk Redaktørforening betydelig skepsis til den svært omfattende delegering som forslaget legger opp til. Helt sentrale områder hva gjelder avgrensning og definering av lovens virkeområde, samt operative terskler for inngrep, overlates til et forvaltningsorgan – Medietilsynet.

Som redegjort for i høringsuttalelsen bør en lov som regulerer eierskap i mediene – dersom man velger å holde seg med en slik lov – etter vårt syn bygge på noen enkle prinsipper:

- Loven må motvirke monopoldannelser
- Loven må ikke hindre nødvendige omstillinger og eller motvirke innovasjon og utvikling
- Loven må være mest mulig tydelig og forutsigbar

Hva gjelder spørsmålet om tydelighet og forutsigbarhet er NR svært skeptiske til den lovgivningsteknikk som regjeringen legger opp til i lovforslaget. I realiteten vil regjeringen overlate til Medietilsynet – gjennom forskrifter – å foreta helt avgjørende definisjoner og avgrensninger. I utgangspunktet skal så vel de nasjonale som de regionale markedene, redefineres hvert tredje år. I tillegg skal tilsynet fastsette nærmere kriterier for markedsavgrensning i det nasjonale markedet, og definere hva som er betydelig eierstilling regionalt.

En slik fullmaktslovgivning gir alt annet enn forutsigbarhet. Det vil bli nærmest umulig for aktørene å vite hvilke rammer som vil gjelde for lenger tid enn tre år av gangen. I tillegg kommer det prinsipielt betenkelige i at den samme statlige instans som utformer regelverket, også blir satt til å håndheve det. Dette samler, etter vårt syn, betenkelig mye makt hos ett og samme statlige organ – på et område hvor statlige organer strengt tatt skal være minst mulig tilstedeværende. Vi står i en situasjon hvor et statlig tilsyn, med vide fullmakter og krav om nærmest fortløpende regelendringer, samt stor grad av skjønnsutøvelse, skal legge premisser for frie mediers rammevilkår. Det er all grunn til å være skeptisk til en slik konstruksjon.

I tillegg til dette, men kanskje enda mer betenkelig sett fra Stortingets side, er at denne typen lovgivningsteknikk – på et område som til syvende og sist handler om ytringsfrihetens rammevilkår – neppe oppfyller de strenge vilkår til lovforankring og klarhet som Grunnlovens §100 stiller opp. Under behandlingen av forslaget til ny §100 i Grunnloven, var et av de helt sentrale punktene å sikre ytringsfrihetens rammebetingelser mot mer eller mindre vilkårlige og skiftende begrensninger og reguleringer. Både Ytringsfrihetskommisjonen og

senere Stortinget la stor vekt på dette. I Innst. S. nr. 270 (2003-2004) skriver Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité blant annet:

«Komiteen har merket seg at det undertiden kan være problematisk å avgjøre hvorvidt ytringsfrihetens grenser bør avgjøres gjennom en tolkning av Grunnloven eller om dette også bør overlates til den ordinære lovgivning.»

Etter vårt syn gir dette ytterligere styrke til argumentet om det foreliggende lovforslaget går alt for langt i å delegere makt på et av demokratiets kjerneområder til den av de tre statsmaktene som i utgangspunktet bør stå lengst unna slik makt. Kontroll- og konstitusjonskomiteen drøftet altså problemet med å trekke grensen mellom tolkning av Grunnloven og ordinær lovgivning på ytringsfrihetens område. Ingenting tyder på at de så for seg at grensdragningen skulle foretas av et forvaltningsorgan.

Selv om verken regjeringen eller kontroll- og konstitusjonskomiteen gikk inn for å ta lovskravet inn i grunnlovsteksten, kom dette likevel med da Stortinget behandlet saken, og da med henvisning til Ytringsfrihetskommisjonens resonnerement.

Etter vårt syn gir dette grunnlag for å stille spørsmål ved hvorvidt en så utstrakt delegasjonslovgivning som det regjeringen nå har foreslått faktisk står seg mot Grunnlovens §100, eller om den er grunnlovsstridig.

Oslo, 2013-05-16

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
ass. generalsekretær